

Ivars Knēts

In Memoriam

(17.09.1938.-01.03.2019.)

2019. gada 1. martā mūžībā devies inženieris mehāniķis, Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) akadēmiķis, LZA Senāta ilggadējais loceklis, Rīgas Tehniskās universitātes bijušais rektors, bijušais Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, *Dr.habil.sc.ing.* Ivars Knēts.

Ivars Knēts dzimis 1938. gada 17. septembrī Rīgā, beidzis Rīgas Būvniecības tehnikumu 1956. gadā un Rīgas Politehnisko institūtu (RPI) 1961. gadā. 1961.-1963. gadā viņš strādāja RPI un no 1964. gada LPSR Zinātņu akadēmijas Polimēru Mehānikas institūtā (PMI). 1965. gadā viņš ieguva tehnisko zinātņu kandidāta grādu, aizstāvot disertāciju par plānsieniņu čaulu noturības tēmu. 1969. gadā tika ievēlēts par PMI laboratorijas vadītāju un 1977. gadā ieguva tehnisko zinātņu doktora grādu, aizstāvot disertāciju ar nosaukumu “Cilvēka cieto bioloģisko audu deformēšanās un sabrukums”. Tas bija jauns un perspektīvs zinātniskais virziens. Laboratorija ātri kļuva par vadošo biomehānikas centru Padomju Savienībā. 1976. gadā I.Knētam zinātnieku grupas sastāvā piešķīra Latvijas PSR Valsts prēmiju par pētījumiem asinsvadu mehānikā. 1971. gadā un 1980. gadā viņš saņēma LPSR ZA pirmo prēmiju. 1978. gadā I. Knēts kļuva par RPI profesoru. 1982. gadā viņš tika uzņemts prestižajā PSRS Zinātņu akadēmijas Teorētiskās un lietišķās mehānikas Zinātniskās padomes sastāvā un 1986. gadā saņēma Eiropas Biomehāniķu savienības goda biedra nosaukumu un arī Čehoslovākijas Teorētiskās un lietišķās mehānikas savienības goda biedra nosaukumu. 1990. gadā ASV I. Knēts kļuva par Pasaules Biomehānikas padomes locekli.

1987. gadā I. Knēts sāka strādāt par RPI zinātņu prorektoru un šo amatu pildīja līdz 1999. gadam, kad tika ievēlēts par RTU rektoru. Rektora pienākumus viņš pildīja līdz 2011. gadam. 1992. gadā I. Knēts tika ievēlēts par LZA akadēmiķi. Šajā laikā viņš darbojās daudzās starptautiskās apvienībās, komitejās, bija starptautisku zinātnisko žurnālu redkolēģiju loceklis (piemēram – “Mechanics of Composite Materials”). 2006. gadā viņš saņēma Rīgas balvu zinātnē un 2012. gadā Cicerona balvu. Ivars Knēts bija arī Rīgas Stradiņa universitātes goda doktors (2000), Eiropas zinātņu un mākslas akadēmijas īstenais loceklis (1999), Pasaules materiālzinātņu un ražošanas inženierijas zinātņu akadēmijas īstenais loceklis (2006), Latvijas Zinātnes padomes loceklis un tās priekšsēdētājs (1993-1994, 1995-1996), LZA Senāta loceklis.

Ivars Knēts ir vairāk nekā 200 zinātnisko publikāciju un grāmatu autors, daudzu bakalauru, maģistru un zinātnes doktoru darbu vadītājs.

Sports un fiziskā aktivitāte bija I. Knēta dzīves neatņemama sastāvdaļa. Jaunībā viņš nopietni nodarbojies ar vieglatlētiķi un ZA bija viens no sporta darba organizētājiem. 1988. gadā viņš kļuva par Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) valdes locekli, bet 1989. gadā – par Latvijas Olimpiskās akadēmijas viceprezidentu. Akadēmiķa zinātnisko darbu turpina viņa skolnieki.

Latvijas Zinātņu akadēmija un tās vadība izsaka visdziļāko līdzjūtību akadēmiķa Ivara Knēta piederīgiem, draugiem un kolēģiem viņu zaudējot!